No. 44.

JAVASCHE COURANT.

DONDERDAG den 10den April 1828.

OFFICIEEL GEDEELTE.

Door Zijne Excellentie den Kommissaris Generaal zijn de volgende dispositien genomen:

CIVIEL DEPARTEMENT.

BENOEMD:

Tot assistent resident te Soerabaija, *J. H. Cornets de Groot*, thans waarnemend assistent resident aldaar.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

TJANJOR, *den 1sten april 1828.*

Op heden, circa 8½ ure des avonds, ontstond in het z. o. gedeelte dezer hoofdnegorij een hevige brand, die door den wind, welke juist uit dezelfde streek woei, nog meer werd aangewakkerd, zoo dat men eenigen tijd door de vreesselijke hitte niet tusschen de digt aan een gebouwde bamboezen woningen konde indringen en voor de vernieling van een groot gedeelte dezer negorij beducht was. Echter door wel en ter juister tijd aangebragte hulp, was men den brand in minder dan een uur tijds meester, zoo dat slechts 10 bamboezen huizen en 3 kleine padie lombongs, welke genoegzaam zonder tusschenruimte aan elkander waren gebouwd, door het vuur zijn verteerd.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

Kortrijk, den 6den october.

Het concordaat van 1801, hetwelk bij de conventie van den 18den junij met den Heiligen Stoel voor de zuidelijke provincien, behoudens eenige wijzigingen, wordt in stand gehouden, en alzoo mede op de noordelijke provincien wordt toegepast, luidt aldus:

„Het fransche gouvernement erkent, dat de katholijke, apostolische roomsche godsdienst, de godsdienst is van de meerderheid de fransche burgers. Z. H. erkent mede, dat deze godsdienst steeds heeft getrokken en nog trekt aan groot nut en eenen bijzonderen luister van de vestiging der katholijke eerdienst in Frankrijk en van de bijzondere belijdenis, welke de consuls daar van afleggen.—Dien ten gevolge zijn zij, zoo voor het welzijn van de godsdienst, als voor het behoud van de binnenlandsche rust, omtrent het navolgende overeengekomen:

Art. 1. De katholijke, apostolische, roomsche godsdienst zal vrij in Frankrijk worden uitgeoefend; in het openbaar, met inachtneming van zoodanige reglementen van policie, als het gouvernement ter zake der binnenlandsche rust noodig zal oordeelen.

2. De Heilige Stoel zal, in overeenkomst met het fransche gouvernement, eene nieuwe omschrijving tot stand brengen der kerspelen.

3. Z. H. zal aan de tegenwoordige titularissen der fransche bisdommen verklaren, dat hij van hen met een vast vertrouwen, ten nutte van de godsdienst, allerhande opofferingen wacht, zelfs die hunner zetels; indien zij zulks, tegen verwachting, mogten weigeren, zal men op de navolgende wijze tot de verkiezing der bisschoppen voor de nieuwe kerspelen overgaan.

4. De eerste consul zal binnen drie maanden de aartsbisschoppen en bisschoppen benoemen. Z. H. zal dezelve de heilige instelling verleenen, in den vorm, onder het vorig bewind, voor Frankrijk bepaald.

5. De benoeming voor de verder openvallende zetels zal op eene gelijke wijze door den eersten consul worden gedaan; de kanonieke instelling zal gelijker wijze door den H. Stoel worden verleend.

6. Alvorens in functie te treden, zullen de bisschoppen regtstreeks in handen van den eersten consul afleggen den navolgenden eed. [Dezelfde eed, met verandering der overheid, als welke bij de laatste bulle is voorgeschreven.]

7. De geestelijken van den tweeden rang zullen den eed afleggen in handen van de burgerlijke overheid, daartoe door het gouvernement te benoemen.

8. Na het eindigen van de godsdienst zal in alle de katholijke fransche kerken het navolgend gebed worden gedaan: *Domine, salvam fac rempublicam; Domine salvos fac consules.*

9. De bisschoppen zullen eene nieuwe omschrijving tot stand brengen van hunne parochien, welk niet geldend zal zijn, dan na door het gouvernement te zijn goedgekeurd.

10. De bisschoppen benoemen de pastoors; hunne keuze zal echter niet vallen dan op personen, welke het gouvernement als zoodanig wil erkennen.

11. De bisschoppen zullen een kapittel in de hoofdkerk en een seminarium mogen hebben, zonder dat het gouvernement zich verbindt in derzelver onkosten te voorzien. [Dit artikel is door het 2de van de conventie van 10 juni vervangen.]

12. Alle de niet veralieneerde kerken, noodig tot de uitoefening van de godsdienst, zullen ter beschikking der bisschoppen worden gesteld.

13. Z. H. verklaart ten nutte van de godsdienst en het gelukkig herstel van de katholijke eerdienst, dat noch hij, noch een zijner opvolgers, op eenigerhande wijze de verkrijgers van reeds veralieneerde kerkelijke goederen zullen verontrusten, en dat dus de eigendom, zoo wel als de renten dezer goederen, rustig zullen blijven in hunne handen zoo wel, als in die hunner regtverkrijgenden.

14. Het gouvernement zal de bisschoppen en pastoren, welker kerspelen en parochien in de nieuwe omschrijving zijn vervat, eene behoorlijke bezoldiging verzekeren.

15. Het gouvernement zal maatregelen nemen, waarbij de katholijke Franschen in staat worden gesteld, om, zoo zij zulks verlangen, de kerken door stichtingen te bevoordeelen.

16. Z. H. erkent in den eersten consul der republiek dezelfde regten en voorregten, als welke het voormalig gouvernement genoot.

17. Beide de contracterende partijen zijn overeengekomen, dat in het geval, dat een der opvolgers van den tegenwoordigen eersten consul de katholijke godsdienst niet mogt belijden, de regten en voorregten, in het voorgaand artikel genoemd, alsmede de benoeming van bisschoppen, ten zijnen aanzien, door eene nieuwe overeenkomst zal worden geregeld. [Dit laatste artikel heeft aanleiding gegeven tot het 3de artikel van de conventie van 18 junij 1827.]

—Heden ochtend heeft bij de godsdienst-oefening in de protestantsche kerk iets plaats gehad, hetwelk de aandacht heeft tot zich getrokken. Eene bejaarde, welgekleede dame trad, onder het na-gebed, tot voor de bank, in welke het koninklijk gezin gezeten was, bood Z. M. en den Prins *van Oranje* de hand, knielde voor de bank neder en bleef in deze houding liggen. Z. M. heeft niet gewild, dat men deze vrouw, die, zoodra het gebed geëindigd was, opstond, verwijderde.

's GRAVENHAGE, den 12den october.

H. H. M. M. en prinses *Marianne* zijn gisteren ochtend zeer vroeg te Willebroek aan boord gegaan van het fraaije stoomjagt *de Leeuw*, gebouwd te Rotterdam, onder toezigt van de heeren constructeurs *Glavimans*, en voorzien van een uitmuntend werktuig van den heer *Cocqueril* te Seraing. — Voorbij Antwerpen varende heeft Z. M. het militair saluut ontvangen van een deel der troepen, welke, uit het kamp van Ravels komende, met de nieuwe stoomboot over de Schelde naar het vlaamsche hoofd werden gevoerd. — Vervolgens is Z. M. naar de reede van Vlissingen gestevend en op dezelve met de gewone eerbewijzingen ontvangen door de equipagien van het linieschip *Zeeuw*, waaronder zich ook Z. M. fregat *de Amstel*, van de kust van Afrika den vorigen dag aldaar ten anker gekomen. Van daar heeft Z. M. den togt naar Rotterdam vervolgd en is Hoogstdezelve, ondanks een opgekomen onweder, des nachts ten half twee ure aan 's Rijks werf daar ter stede gearriveerd.

—Op de hofstede Arensburg, bij Voorburg, in 't verleden jaar door het Rijk aangekocht, zijn, bij opdelving, gevonden de overblijfselen van een romeinsch gebouw, waarvan de gebakken steenen de merken dragen van de 30ste, 16de en 10de legioenen, gelijk ook het merk van het leger van Neder Duitschland; alsmede eene zeer groote menigte overblijfselen van wijn- en olie-kruiken, huisraad, versierselen, enz. Zoo het schijnt komt dit gebouw het meest overeen met de romeinsche villæ, van welke de overblijfselen in Engeland zijn gevonden, en het is zeker dat de romeinsche sterkte aan den mond van den Rijn, het Huis te Britten, thans door de zee verzwolgen, geenszins geleek naar het gesticht van Voorburg en veel kleiner was, terwijl de grond van Arensburg slechts een gedeelte uitmaakt van het geheel van het gebouw, van hetwelk de grondslagen zich voorzeker tot onder de bijgelegene eigendommen uitbreiden. — De beschrijving zal op 's Rijks kosten worden uitgegeven, en voor als nog kunnen deze overblijfselen op Arensburg dagelijks van twaalf tot half twee ure worden bezigtigd.

den 16den october.

Men verneemt, dat, behalve de bekende conventie met den pausselijken Stoel van den 18den junij, nog eene andere overeenkomst is aangegaan, bij welke de wijze van de inschikking en de benoeming der bisschoppen niet wordt bepaald bij het geen in art. 3 van eerstgenoemde conventie voorkomt, maar volgens welke de kapittels door eene speciale breve van den Paus zullen worden gelast, om in de eerste plaats aan den koning te vragen, welken persoon Z. M. tot den openstaanden bisschoppelijken zetel wenscht verkoren te zien, ten einde zich daar naar te regelen; — Dat Z. M. deze bewilliging van de zijde van den pausselijken Stoel heeft willen beantwoorden met eene wijziging in de beginselen nopens het onderwijs der jongelingen, voor den priesterstand bestemd, ten gevolge waarvan de studien in het collegium philosophicum, voorafgaande het onderwijs in de godgeleerdheid, niet meer gevorderd, maar vrijgelaten zullen worden; — dat Z. M. echter, van het nut van dit collegium philosophicum overtuigd, hetzelve zal in stand houden, en vertrouwt, in de bevordering van hetzelve ten nutte der geestelijkheid door nieuwe verlichte kerkelijke hoofden te zullen worden ondersteund, terwijl het dan ook gebleken is, dat de instelling zelve geenszins door den Paus wordt afgekeurd. — Men voegt 'er bij, dat, daar de conventie uit den aard der zaak niet kan werken voor de benoeming der nieuwe bisschoppen, alles, wat het geestelijk onderwijs betreft, tot dien tijd op den vorigen voet blijft, onder het voorbehoud des Konings, ter gelegenheid van de ...

diging der laatste bulle, als een genoegzaam blijk kan worden aangenomen, dat de uitvoering derzelve, wat betreft het onderwijs in de seminarien, onderworpen zal blijven aan de bestaande wettige verordeningen op het onderwijs in het algemeen.

den 16den october.

In de bijeenkomst van de tweede kamer van heden zijn onder voorzitting van den heer *Metelerkamp* commissien benoemd, om de geloofsbrieven der nieuw verkoren leden te onderzoeken; zijn dezelve goedgekeurd, en hebben deze leden alzoo zitting genomen. Onder dezelve telde men de heeren *de Liedekle Well, Desmanet, Lemker, Claasseus Morris, Backer* en *J. Gockinga*, welke voor de eerste reize ter vergadering verschenen.

Vervolgens heeft de laatste voorzitter, de heer *Reijphins*, den heer *Metelerkamp* vervangen, en is opgemaakt de lijst der kandidaten voor het presidentschap. Bij de stemming voor den eersten kandidaat heeft de heer *van der Goes* 41, de heer *Sandberg* 24 stemmen in zich vereenigd, en is de eerstgenoemde alzoo als eerste kandidaat benoemd. — Bij de stemming voor den tweeden kandidaat hebben de heer *Sandberg* 33, de heer *Beelaerts* 12 stemmen en de heer *van Asch van Wijck* 9 stemmen bekomen, en is bij eene herstemming de heer *Sandberg*, met 44 stemmen, als zoodanig benoemd, terwijl de heer *Reyphins* bij de stemming voor den derden kandidaat, met 66 stemmen, als zoodanig is verkozen. — De tijdelijke voorzitter heeft daarop eene commissie benoemd, ten einde de lijst dezer kandidaten Z. M. den Koning aan te bieden.

den 18den october.

In de bijeenkomst van de tweede kamer van heden is voorgelezen een besluit van Z. M. den Koning, inhoudende de benoeming van den heer *van der Goes*, als voorzitter der tweede kamer der staten-generaal, gedurende de tegenwoordige zitting. Na het voorlezen van dit besluit heeft de heer *van der Goes* met eene gepaste aanspraak het voorzitterschap aanvaard.

De kamer heeft zich daarop in zeven sectien verdeeld, welke respectivelijk als voorzitters hebben verkozen de heeren *Sandberg, Crombrugghe, Loop, Beelaerts, le Hon, Bijleveld* en *Reyphins*.

Van wege Z. M. den Koning zijn ingezonden 1°. een ontwerp van wetboek van strafregt; 2°. een ontwerp van wetboek van burgerlijke regtspleging; 3°. een ontwerp van wet, houdende regeling van eene nieuwe grensscheiding tusschen Limburg en Luik; 4°. een ontwerp houdende intrekking van de wet van 1819, tegen den invoer van goederen uit Zweden, en 5°. een ontwerp voor het tot standbrengen van eene geldleening van *f* 2,700,000, ten behoeve der oost-indische bezittingen, zonder nogtans den gegeven waarborg van 20 millioenen, voor de overzeesche bezittingen toegestaan, uit te breiden. — Is besloten deze ontwerpen te drukken en aan de leden mede te deelen.

den 19den october.

In de bijeenkomst van de tweede kamer van heden heeft Z. E. de minister van financien de buitengewone geldmiddelen voor 1828 voorgedragen. Bij dezelve wordt voorgesteld eene som *f* 2,600,000, ter amortisering van staats-schuld, eene som van *f* 16,855,970, voor het eerste onderdeel, en *f* 6,586,957, voor het tweede onderdeel der uitgaven en [illegible] ter bestrijking van het eerste onderdeel.

Uit des ministers redevoering is gebleken, dat in de opbrengst der middelen, in 1826 en de eerste maanden van 1827, eene aanmerkelijke vermeerdering plaats heeft, inzonderheid bij de in- en uitgaande regten; — dat de zoogenaamde brusselsche loterij met januari zal worden afgeschaft, en aan de nederlandsche eene nieuwe rigting zal worden gegeven.

20sten october.

Uit de aanspraak van den minister van financien, met welke Z. E. in de bijeenkomst van den 19den dezer de buitengewone geldmiddelen van het jaar 1828 in de tweede kamer heeft voorgedragen, blijkt, dat met de sommen, in de jaren 1825, 1826 en 1827 aangewezen van 's Rijks wege ter aflossing en aankoop van nationale schuld, zijn afgelost 3 millioenen kapitaal obligatien van het amortisatie-sijndicaat, rentende 4½ ten honderd, en aangekocht *f* 6,907,600 kapitaal, nationale werkelijke schuld, van welke laatsten de renten in volgende jaren almede zullen worden aangewend tot aankoop van werkelijke schuld; — dat, terwijl in het loopend jaar tot dat einde is aangewezen eene som van *f* 2,400,000, in het volgend daartoe wordt voorgesteld een bedrag van *f* 2,600,000, en dat de sommen, welke sedert 1825 tot dat einde zijn gebezigd, telken jare met *f* 200,000 zijn verhoogd. Tevens is gebleken, dat, terwijl aan het amortisatie-sijndicaat een tijdsverloop van 25 jaren was gelaten, ter inkoop van 125 millioenen uitgestelde schuld en 125,000 kans-biljetten, hetzelve reeds in het derde jaar aan die verpligting heeft voldaan; dat het eerlang zal overgaan tot de vernietiging der ingekochte nummers, welke nog in het loopende jaar openbaar zullen worden aangekondigd.

Het eerste onderdeel der buitengewone behoeften bedraagt *f* 16,855,970, dat is *f* 288,893 meer, het tweede *f* 6,586,957, dat is *f* 569,978 minder dan voor 1827. Het geheel levert dus eene vermindering op van *f* 281,085. Op het eerste onderdeel zijn de uitgaven voor de buitenlandsche zaken vermeerderd met *f* 52,000, ten gevolge van eene uitbreiding onzer betrekkingen; is de petitie voor de binnenlandsche zaken verminderd met *f* 781,351, om dat in het verleden jaar een aanmerkelijk bedrag is gevraagd voor de overlaten aan de Beersche Maas, en men eerst wil wachten, tot dat het rapport van de staatscommissie omtrent de rivier-afleiding in alle zijne deelen zal zijn gekend en overwogen, alvorens eene nieuwe aanvraag op dat respect te doen. De uitgaven voor het departement van marine en kolonien bedragen ditmaal *f* 2,754,800; vooreerst, om dat de toestand der oostindische bezittingen de noodzakelijkheid te weeg brengt, om de som van *f* 1,400,000, in het vorig jaar op het tweede onderdeel ten laste van het amortisatie-sijndicaat uitgetrokken, in 1828 aan deze inrigting terug te geven, en ten tweede, om dat in het tekort van onze westindische bezittingen, het welk in meer gunstige jaren uit het koloniaal fonds in het algemeen werd gedekt, moet worden voorzien. De uitgaven van het departement van financien leveren eene vermeerdering op van *f* 165,181, hoofdzakelijk, om dat de kosten van perceptie en administratie, ter betere fnuiking der zoo verderfelijke sluikerij, zijn verhoogd geworden.

Ditmaal zijn de kosten voor de loterij weggelaten, om dat, daar de brusselsche loterij in 1828 zal worden afgeschaft en men aan de nederlandsche loterij, voornamelijk ten behoeve der zuidelijke provincien, eene meerdere uitbreiding zal geven, men voor als nog niet wel in staat is geweest de kosten dezer nieuwe inrigting te berekenen.

Bij het ontwerp, houdende de aanwijzing der middelen, om deze uitgaven te dekken, komen dezelfde voor als bij de verordening voor het loopend jaar 1827. Het eerste middel echter levert een blijk op van den verbeterden staat van 's Rijks financien. Het overschot op den dienst van 1825 immers is voor *1827* uitgetrokken tot *f 1,815,797*, en de meerdere opbrengst der middelen boven de behoeften van *1826* worden voor *1828* voorgesteld tot *f 3,267,950*. De zuivere opbrengst der loterij wordt als nu op *f 600,000* geraamd, terwijl het bestuur zich gaarne eenig gemis van inkomsten wil getroosten, ten einde aan den zoo dikwerf herhaalden wensch, de afschaffing der brusselsche loterij namelijk, te kunnen beantwoorden. De opcenten op grond belasting, directe belastingen, indirecte belastingen en accijnsen (behalve het gemaal) worden tot dezelfde hoogte voorgedragen als voor het loopend jaar 1827.

De middelen ter bestrijking van de som, vervat in het tweede onderdeel der buitengewone uitgaven voor *1828*, ten bedragen van *f 6,586,957*, worden, naar aanleiding van de wetten van *1822* en *1824*, ten laste van het amortisatie-sijndicaat uitgetrokken.

—Het adres van antwoord van de Staten Generaal op de aanspraak, door Z. M. bij de opening der tegenwoordige zitting gehouden, is van den volgenden inhoud:

SIRE!

Bij de opening dezer vergadering, komen wij weder aan Uwe Majesteit onze eerbiedige hulde en die der Natie, welke wij vertegenwoordigen, aanbieden, doordrongen van de gevoelens, die het steeds verwezenlijkt uitzigt doet ontstaan, om in de taal, die Uwe Majesteit ons doet hooren, nieuwe onderpanden der algemeene welvaart te ontwaren.

Wij zijn overtuigd, Sire, dat Uwe zorgen zich bestendig uitstrekken tot het welzijn Uwer onderdanen, en dat de vriendschappelijke betrekkingen, met al de Mogendheden onderhouden, alleen ten doel hebben de vermeerdering en bevestiging van het geluk onzer medeburgeren, onafscheidbaar aan dat Uwer Majesteit verbonden.

De hoop, welke Uwe Majesteit ons in het vorig jaar te kennen gaf, om spoedig eene schikking, omtrent de zaken van den Roomsch Katholieken Eeredienst, met den Pauselijken Stoel gesloten te zien, deed ons den wensch uiten, dat zoodanige schikking in overeenstemming zoude zijn met de Grondwet. Wij vernemen met genoegen, dat de deswege geopende onderhandelingen gelukkig zijn besloten door eene Overeenkomst, welker mededeeling ons Uwe Majesteit toezegt.

Het heilzaam voorbehoud, gevoegd bij het verlof tot afkondiging [illegible] is, verschaft ons de zekerheid, dat het zesde en tiende hoofdstuk der Grondwet, het een van den Godsdienst, het andere van het Onderwijs en het Armbestuur, ongeschonden zullen blijven, en daarop even min inbreuk zal geschieden, als op de andere Wetten des Rijks, betrekkelijk die gewigtige onderwerpen.

Uwe Majesteit kondigt ons een voordeelig verdrag aan, met Mexiko gesloten, en mildere maatregelen, door den Koning van Zweden en Noorwegen genomen. Hoogstdezelve wijst ons op den in het algemeen toenemenden staat van den Handel en den Landbouw, op de ontwikkeling der Scheepsbouw, op de voortgezette ontginning der Mijnen, op de onderscheidene gedeelten der Nationale Visscherij, op het Fabrijkwezen, welks gestadige vorderingen ons de hoop geven om met voordeel te kunnen wedijveren tegen de mededinging op de markten binnen en buiten Europa, op de zoo wenschelijke vereeniging der belangen van Fabrijkanten en Handelaars, als mede op de voortzetting en verbetering der waarlijk nuttig erkende Land- en Water-communicatien, en de daargestelde middelen tegen de verschrikkelijke plaag, welke het vorig jaar eenige onzer Provincien heeft geteisterd; dit alles toont ons, dat geen deel der algemeene welvaart het doordringend oog van Uwe Majesteit, en Zijne aanhoudende zorg voor het welzijn der natie, ontgaat.

Wij verblijden ons, dat de instellingen van het Onderwijs aan het oogmerk blijven beantwoorden. Wij zijn overtuigd, dat dezelve door de gedurige en grondwettelijke zorgen der Regering, steeds die uitbreiding zullen ontvangen, welke de staat der Kunsten en Wetenschappen, en de verspreiding van verlichting vorderen.

Wij hebben met belangstelling vernomen, dat de onlusten op [illegible] ons, dat die gewigtige bezitting, wanneer de rust aldaar zal hersteld wezen, aan onzen Koophandel en Nijverheid die voordeelen zal aanbrengen, welke het doel zijn der tijdelijke, door de omstandigheden vereischte, voorschotten; wij zullen het voorstel eener buitengewone te gemoetkoming, voor die Kolonie, door Uwe Majesteit te doen, zorgvuldig overwegen.

Met genoegen hebben wij de verzekering ontvangen, dat de onderscheidene takken van 's Rijks ontvangsten over het geheel aan de verwachting beantwoord hebben, en dat er geene buitengewone opofferingen van de natie zullen behoeven te worden gevraagd. Dit doet ons de hoop voeden op eene vermindering der lasten, welke zoo zeer door Uwe Majesteit als door zijne onderdanen wordt verlangd.

Wij juichen alles toe, wat den schadelijken invloed der Loterijen op de nationale zedelijkheid kan beperken.

Altijd zullen wij gereed zijn, om tot de maatregelen mede te werken, die billijk zouden mogen bevonden worden om de in de grondlasten baarblijkelijk te hoog aangeslagen provincien voorloopig te ontlasten.

Eene goede wetgeving is een duurzaam gedenkteeken, hetwelk den roem van Uwer Majesteits regering tot het verste nageslacht moet overbrengen. Wij gevoelen het belangrijke der wet-

telijke bepalingen, aangaande de misdaden en straffen, en de wijze van procederen in burgerlijke en straf-zaken, waarvan het Uwe Majesteit behaagd heeft, ons de voorstellen aan te kondigen; wij achten ons zelven gelukkig, onze pogingen bij die Uwer Majesteit te kunnen voegen, ten einde die wetgeving waardig te doen zijn van een vrij volk, van de verlichting der eeuw, en van de voortgaande beschaving der Natie.

Wij zullen aan die verschillende werkzaamheden, hoe groot derzelver omvang moge zijn, ons toewijden met dien ijver en die aanhoudendheid, welke zij verdienen, en alzoo trachten te beantwoorden aan de gestadige bezorgdheid van Uwe Majesteit, voor het geluk des Vaderlands, en den luister van Hoogstdeszelfs regering.

ALKMAAR, den 11den october.

Z. M. de Koning heeft den heer *Hellingman*, ter vereering van deszelfs kloekmoedig en menschlievend gedrag, bij het stranden van *de Wassenaar* te Egmond, eene gouden medaille van de eerste grootte verleend.

BATAVIA, le 3 avril 1828.

A l'Editeur de la Gazette de Java.

MONSIEUR,

Les prix du riz annoncés dans la Gazette sont ceux qui sont applicables à tous les marchés de Batavia. Si le riz se vend à *f* 95 le coyan, sur un crédit de trois mois ou à *f* 104 le coyan à prendre à bord, comme il a été vendu dernièrement par le capitaine *Godt*, alors il coutera environ *f* 110 à *f* 120, parceque l'habitude est, quand on achète du riz par coyan, qu'on vous le livre chez vous, sans aucun frais de transport; il est possible qu'en grande quantité le prix est un peu moins, mais les prix annoncés sont ceux qui conviennent à des ménages et qui ne surpassent pas la quantité de deux ou trois coyans.

Quant au monopole, il est impossible qu'il existe pour la vente en grand, parceque le riz vient en partie des environs et en partie de Java; il faudroit donc que tous les propriétaires de terres, les capitaines et armateurs de navires, tant Européens que Chinois et Malais, s'entendissent, ce qui ne peut jamais être le cas.

D'ailleurs les différentes qualités de riz influent sur les prix et le prix donné est de celui qui est bon et non de quelque vente isolée; au reste, les prix peuvent hausser et baisser pendant l'intervalle d'une semaine, ce qui est cependant suivi autant que possible.

Votre très humble Serviteur,
J. H. H.

SCHEEPSBERIGTEN.

BATAVIA.

Aangekomen.

April 7—schip *Osman Oesman*, Sarif Kasim Bin Alie Barkaba, van Riouw den 10den maart.—Zr. Ms. brik *Dourga*, en schoener *Windhond*, luitenant Happel, en 1ste luitenant D. A. A. van Jordaan, beide van Bantam den 6den april.

April 8—schip *Jadul Karim*, S. S. B. A. Essewide, van Palembang den 20sten februari.—Chineesche jonk *Kim Heaksoen*, Oey Tiaukiq, van Kiangnoei [illegible].

April 9—schooner [illegible], van [illegible] den [illegible] maart.

Vertrokken.

Geen.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. korvet *Anna Paulowna*; brik *Dourga*; schoener *Windhond*; schepen Cornelis Houtman, Cornelia Sara, Hapiepa Hawiea, Oemar Oesman, Jadul Karim; stoom-boot Van der Capellen; brik Philotax; schoeners Helen, Tartar.—Eng. schepen Fredrick, Asia, John; brikken Oscar, Catharine.—Amerik. schip Mentor. — Maleische brik Srie Tanjong. — Chineesche jonken Tjiok Anlan, Kim Heaksoen.

SAMARANG.

Aangekomen.

April 3—schip *Fatal Rachman*, Sech Mochamat, van Cheribon, Pekalongang en Palembang.—schip *Bantjar*, P. F. Livingston, van Batavia, met Zr. Ms. troepen, passagiers: de heeren Specht, Borgen, Martens, van Harpen en familie.—schoener *Tartar*, R. Simons, van Soerabaija en Banjoewangie.

Vertrokken.

April 4—schip *Atjida*, J. N. Vosmaer, naar Batavia, passagiers: de heeren Major en Angelbeek.

April 4—schip *Mercurij*, C. Bodde, naar Soerabaija, met Zr. Ms. troepen, passagiers: luitenant der 2de klasse Van Spall, luitenant Hasselman, en de heer J. D. van Herwerden. — Arab. schip *Fatal Rachman*, Intje Alie, naar Banjermassing en Sampit.

SOERABAIJA.

Aangekomen.

April 2—Amerik. schip *Magnolia*, J. Eldridge, van Samarang den 31sten maart, passagiers: de heer Van Stralendorff en familie, de heer P. H. Hoek.

Vertrokken.

April 2—Eng. schip *Marquis of Anglesea*, W. Steward, over Samarang naar Engeland; passagiers: de heer T. J. Stoelman en familie, de heer A. D. Cornets de Groot, mevrouw de weduwe Cornets de Groot, mevrouw Servatius, en jufvrouw Bussing.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. fregatten *Bellona*, *Dagerbad*; brik *Siwa*; korvet *Zwaluw*; schoeners *Zephir*, *Circe*; roei-kanonneer-boot *No.* 6; transport-boot *No.* 4; kora kora *No.* 15; schepen Teksoen, Mastora, Louisa, The Fair Armenian, Aurora, Diederica, Carolina en Jacoba; brikken Prins van Oranje, Margaretha, Imhoff, Kinghong, Dorothea; schoener Molucco. — Amerik. schip Magnolia.—Chineesche wankangs Sinhien, Engkiet.

ADVERTENTIEN.

Bataviasche Vee- en Jaar-Markt.

Met referte aan de door den heer Resident van Batavia, op den 4den maart 1828 gedane advertentie, wordt bij deze nader aan het publiek bekend gemaakt, dat de geannonceerde BATAVIASCHE JAAR-MARKT eenen aanvang zal nemen op dingsdag den 8sten april aanstaande, op het Koningsplein, in het zuid westelijk gedeelte.

Dat op den namiddag van dien dag, en de twee daarop volgende dagen, omstreeks vier ure en later, zullen worden verkocht de paarden, welke ter markt worden gebragt, waarbij wordt gestipuleerd, dat geene droesige of zieke paarden zullen worden toegelaten, welke dadelijk zullen worden aangehaald; dat wijders de overige ter markt aangebragte vee-soorten, op genoemde drie dagen van 's morgens zes tot des avonds zes ure, zullen kunnen worden verkocht; dat de stand en verkoop plaatsen voor deze verschillende vee-soorten, bij het opkomen der markt, aan den eigenaar, door de policie zullen worden aangewezen.

Dat wijders gedurende acht dagen, en mitsdien van en met dingsdag den 8sten tot en met dingsdag den 15den april, van des morgens zes tot des avonds acht ure, allerlei soort van koop- en eetwaren ter jaar-markt ter verkoop, zullen kunnen worden gebragt, zonder dat daarvoor, noch aan de verschillende pachters, noch aan iemand anders, eenig marktgeld zal behoeven te worden voldaan; zullende het aan een ieder vrijstaan, zijne tent of kraam, waarvan de plaatsing almede door de stedelijke policie zal worden aangewezen, met zich mede te brengen en op te laten slaan, gedurende den geheelen tijd der jaar-markt.

Dat evenwel om die genen, welke goederen ter markt aanbrengen en alhier geen vast verblijf hebben, in de gelegenheid te stellen hunne goederen des nachts behoorlijk te beveiligen, zullen worden opgeslagen twee groote loodsen, waarvan een ieder om niet gebruik zal kunnen maken, terwijl door de policie, voor de behoorlijke waarborg der aldaan opgeslagene goederen gedurende den nacht zal gewaakt worden.

Dat voor het fraaiste *paard*, het schoonste *koebeest*, en den schoonsten *buffel*, die ter markt zal worden gebragt, ter beslissing eener daartoe door den Resident te benoemen commissie, bij het aangaan der markt, respectivelijk zal worden uitgeloofd eene premie van *f.* 25 tot *f.* 50, voor het fraaiste *paard*, en van *f.* 6 tot *f.* 12 voor den schoonsten *buffel* en het schoonste *koebeest*.

Dat gedurende de marktdagen, alle avonden na zons ondergang, op het Koningsplein zullen worden toegelaten, almede zonder eenige betaling, alle inlandsche en chinesche spelen en vermakelijkheden, welke aldaar even als op alle andere bazaars gedurende den avond zullen kunnen voortduren.

Eindelijk wordt nog geadverteerd, dat alle verkoopingen op die markten zullen moeten geschieden om gereed geld, dan wel bij ruiling.

Mij bekend. BATAVIA, den 1sten april 1828.

De Resident van Batavia, [illegible]

De Resident [illegible] *Policie der Stad,*

J. H. HOEMELIJ, H.

—De Resident van Japara en Joana maakt, ingevolge art. 50 en 51 van de ordonnantie op het middel der verponding, alsmede in verband met de publikatie van den 11den april 1826 bij deze bekend, dat gedurende de maand mei aanstaande, door de onder-kollecteurs in de afdeelingen Japara, Koedoos, Pattie en Joana, zal worden gevaceerd, tot de perceptie van de belasting der verponding voor het loopend jaar 1828, betaalbaar of in eens in de voornoemde maand mei, dan wel in twee termijnen, de helft in mei, en de andere helft in de maand november, naar verkiezing der belastingschuldigen; wordende de belastingschuldigen mitsdien opgeroepen, om de verschuldigde verponding voor den eersten termijn behoorlijk te komen voldoen, en bij deze tevens herinnerd aan art. 52 der ordonnantie, nopens de boete, waarin de nalatigen zullen vervallen.

JAPARA, den 1sten april 1828.

De Resident voornoemd,
DE VOGEL.

—De Resident van Pekalongang maakt bij deze bekend, dat alhier, krachtens autorisatie van Zijne Excellentie den Luitenant Gouverneur Generaal d. d. 25 maart no. 4, zal geconstrueerd worden de brug over de groote rivier ter westen [illegible] aanbesteed van welmelde Zijne Excellentie, van den 20sten maart no. 24, het gewoon onderhoud der civiele gebouwen, het plaatsen van stroom weren, en reparatie aan de beschoeijing der groote rivier.

Zullende ten gevolge van dien, en der bestaande bepalingen, deze werken publiek op den 21sten april aanstaande worden uitbesteed; wordende dierhalve de gegadigden uitgenoodigd, binnen dien tijd hunne billetten van inschrijving intezenden; waarvan de bestekken en condition ten kantore alhier ter lecture liggen.

Wordende aan den minsten inschrijver, verzekerd eene premie van 1 percent, te betalen door den geen, aan wien de uitbesteding definitivelijk zal worden toegewezen.

De Resident voornoemd,
O. C. HOLMBERG DE BECKFELT.

PEKALONGANG, den 31sten maart 1828.

—De Resident van Cheribon brengt bij deze ter kennisse van een iegelijk, dat ten zijnen kantore eene inschrijving is geopend voor de uitbesteding van de navolgende werken, als:

1°. Het gewoon onderhoud der civiele gebouwen in de geheele residentie Cheribon.

2°. Het gewoon onderhoud der militaire gebouwen in de residentie Cheribon, voor zoo verre dezelve staan buiten de fortificatien.

3°. De reparatie van 50 roeden beschoeijing aan het Ooster zee hoofd te Cheribon.

4°. Het slaan van 3 stroomweeren in de rivier te Indramajoe, ten Zuid Oosten van het fort.

5°. Het vernieuwen van 85 roeden houten beschoeijing met twee stroomweeren, aan den Noordwest kant der rivier te Indramajoe, langs het fort.

6°. Het laten zakken van 1261 en het inboeten van 100 nieuwe palissaden, en het aanbrengen van 40 nieuwe leggers tot het koppelen van de palissaden om het hospitaal buiten het fort te Palimanang.

7°. Het verplaatsen van het privaat van het hospitaal buiten het fort te Palimanang.

8°. Het maken van eene nieuwe barriere of hek voor den ingang van opgemeld hospitaal.

[illegible] resident van Cheribon, en zulks van heden af tot en met den 25sten dezer; zullende den 26sten des morgens om 9 ure in tegenwoordigheid van de belanghebbenden, overgegaan worden tot de opening der ingekomene billetten van inschrijving, en voorts de publieke aanbesteding geschieden overeenkomstig het provisioneel reglement op het houden van publieke uitbestedingen.

De bestekken en conditien van de uittebesteden werken liggen van nu af aan voor een ieder ter lezing ter secretarie van de residentie Cheribon.

[illegible], *den 5den april 1828.* *De Resident van Cheribon,* Bij absentie. *De Secretaris,* R. DE F. BOUSQUET

—De ondergeteekende resident van Bantam maakt aan allen en een iegelijk bekend, dat op donderdag den 24sten april 1828, 's morgens te 10 ure, in den dalm van den regent alhier, provisioneel en onder nadere approbatie, bij den afslag, aan de minstbiedenden zal worden uitbesteed de leverantie van de vivres en onderscheidene artikelen in den loop van een jaar bij het civiel, militair en marine departement in deze residentie benoodigd, van den 1sten mei aanstaande tot ultimo april 1829, zullende de conditien dier aanbesteding, mitsgaders de lijst der [illegible] ter le- [illegible] moetjenis van 's lands pakhuizen, naarmate van de behoefte aan de verbruikers zelve, en ter plaatse waar de aangevraagde artikelen benoodigd zijn.

De uitbesteding zoo als boven gezegd is, bij den afslag zullende geschieden, zullen de gadinghebbenden geene inschrijvings-billetten behoeven intezenden.

De Resident voornoemd,
Serang, *5 april 1828.* F. H. SMULDERS.

—De Resident van Bantam, [illegible] geautoriseerd, maakt bij deze bekend, dat daags na *Lebaran*, zijnde donderdag den [illegible] dezer, alhier voor de woning van den regent zal worden gehouden eene vee- en paardenmarkt, overeenkomstig de deswege gemaakte bepalingen, bij besluit van Zijne Excellentie den Kommissaris Generaal van den 10den december 1827 no. 30, alsmede dat op dien zelfden dag, en verder tot den daaropvolgenden zaturdag, op dezelfde plaats zullen worden toegelaten alle zoodanige kooplieden, als zouden verlangen hunne koopmanschappen ter markt te brengen, wordende [illegible] die [illegible] deze algemeene [illegible] ten kantore alhier de noodige informatien kunnen bekomen, zoo omtrent de plaatsen voor de paarden en het vee bestemd, als omtrent die, waar de kramen kunnen worden opgeslagen.

De Resident voornoemd,
Serang, *6 april 1828.* F. H. SMULDERS.

—Met referte aan het bepaalde bij besluit van Zijne Excellentie den Kommissaris Generaal van [illegible] augustus [illegible] bij deze bekend gemaakt dat de belastingen op paarden en wagens, over dit loopend jaar te Soerabaija door den kollecteur der landelijke inkomsten en in de afdelingen Grissee, Sumanap en Madura door de respective assistent residenten aldaar zal worden ontvangen, en dat op die kantoren van genoemde ambtenaren tot dat einde tot het laatst van de maand september aanstaande, van des morgens 8 tot des namiddags een ure zal worden gevaceerd.

Soerabaija, *De Resident van Soerabaija,*
den 30sten maart 1828. VAN HAAK.

—De Directie der Javasche Bank maakt bij deze bekend, dat het kantoor op dingsdag den [illegible] april zal gesloten worden. [illegible] Namens de directie voornoemd,
De Secretaris,
C. J. SMULDERS.

—Deelhebbers in de Javasche Bank worden bij deze herinnerd, dat de tweede termijn van storting met den 15den april aanstaande zal plaats hebben, en tot dat einde van genoemden datum tot en met den 30sten derzelfde maand, dagelijks, van des morgens ten 10 tot des namiddags 1 ure, aan het Bank gebouw zal worden gevaceerd.

Wordende de belanghebbenden tevens verwittigd, dat bij artikel 1 van het voorloopig huishoudelijk reglement, ter algemeene vergadering van stemgeregtigde deelhebbers de dato 25 maart j.l. gearresteerd, is bepaald:

« Dat degenen die achterlijk blijven in hunne stortin-
« gen, het door hen vroeger gestorte zullen verbeuren,
« ten zij voor het achterlijk blijven gegronde redenen van
« verhindering bestonden, welke aan de beslissing der
« directie of des noods aan die van eene algemeene ver-
« gadering kunnen worden onderworpen.

Namens de directie der Javasch Bank,
C. J. SMULDERS

VERKOOP VAN GOEDEREN.

Op vrijdag den 25sten april 1828.

Alwaar ten dien dage vendutie zal worden gehouden, [illegible] vonnis van denzelven raad de dato 13 november 1826, bij wege van executie voor en ten behoeve van Mr. *J. Ruardi Tresling qq.*, verkocht worden de navolgende vastigheden toebehoorende aan *William Buchanan*, als: zeker erf, bebouwd met een groot steenen woonhuis, en een blok bijgebouwen, alle van steen met pannen gedekt, staande en gelegen even buiten de voormalige stads Nieuwpoort, in de zuider Voorstad in het oosterveld het 35ste deel van het blok L, sub no. 28, tot en met 45, bij de verponding doorloopende onder no. 1471.

Indien er dus iemand mogt zijn, die eenig regt, actie, of toezegging op voorschreven vastigheden zouden willen pretenderen en zich opposeren tegen voorschreven executie en verkoop, die kome en make het mij ondergeteekenden bekend

De deurw. en gezw. exp. bij den raad voornoemd,
L. J. JEEKEL.

—Op de publieke verkooping te Batavia, maandag den 14den april 1828, zal voor rekening des boedels wijlen den heer *W. N. Servatius* worden verkocht het erf, woonhuis en bijgebouwen, gelegen in de hoofdplaats Buitenzorg, alsmede de ondervolgende lijfeigenen.

Nieba, lijfmeid en naaister.
Matanna, huisjongen en [illegible]
vrouw *Roosje*, inlandsche kokkin en sambalmaakster en hunne kinderen *Poppet* lijfjongen, *Reisen* fijne naaister, borduurster en lijfmeid, *Meima* aankomende naaister, *Pandang*, *Rabe*, *Assar* en *Joemussa*.
Lethe, kompleete kok en koetsier met deszelfs vrouw *Mauar* naaister en [illegible] kinderen *Nandong* en *Samat*.
Juno, [illegible] huisjongen met deszelfs zoon *Joesna* huisjongen.
Mariang, [illegible] met deszelfs kinderen *Bietjoe* huis- en lijfjongen, *Balsemina* en *Boesook*
Kastor, dispensier met zijne vrouw *Afrika* strijkster.
Robo, huisjongen en deszelfs vrouw *Tjitje* kindermeid.
Rebo, huis- en lijfjongen en koetsier voor 2 paarden.
Bietja, aankomend meisje.
Klarendo, oude huismeid.
Rombia, fijne naaister en strijkster.
Goeroh, staljongen,

—De ondergeteekende curatoren in den gecedeerden boedel van *P. N. Doeve*, adverteren bij deze, dat de openbare veiling der vaste goederen, voorloopig geannonceerd in de Courant van den 18den maart ll., zal plaats hebben op donderdag den 24sten april 1828.

Samarang, P. C. ARDESCH,
den 2den april 1828. A. HARTSINCK.

[illegible] kontante betaling te bekomen, versche boter à *f* 1½ het pond, en koffij bij de heele, halve en kwart pikol.

GEBOORTEN.

Heden verloste voorspoedig van eene dochter *C. L. F. van Winckelmann*, geliefde echtgenoot van
Samarang, *den 2den april 1828.* C. P. DU CLOUX.

—Heden beviel van eene dochter, de echtgenoot van
Weltevreden,
8 april. BRIET, *Apothek. 2de kl.*

VERSCHILLENDE BEKENDMAKINGEN.

Kamers te huur bij *L. Maas* op Weltevreden.

—Te huur, een huis en tuin op Molenvliet, te bevragen bij *F. W. Spangenberg.*

Te BATAVIA, ter LANDS DRUKKERIJ.